

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: K/9659

Érkezett: 2009 MAJ 11

Írásbeli kérdés

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

"Lehetséges-e, hogy egy budapesti kerületi önkormányzat a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának állásfoglalását látványosan semmibe vegye?" címmel a Házszabály 91. §-a alapján kérdést kívánok benyújtani Varga Zoltán önkormányzati és területfejlesztési miniszter úrnak.

A kérdésre a választ írásban kérem.

Tisztelt Miniszter Úr!

Lehetséges-e, hogy egy budapesti kerületi önkormányzat a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának állásfoglalását látványosan semmibe vegye?

Budapest XV. kerületében jelenleg az egyik legnagyobb lakossági visszhangot kiváltó ügy a fővárosi védetség alatt álló rákospalotai MÁV-telep szabályozási terve. A közel két éve készülő szabályozási terv ellen a helyi civil szervezetek, a MÁV telep szinte teljes lakossága határozottan tiltakozik, elutasítja azt. A telepen működő MÁV Telep Baráti Köre 2008. szeptember 4-én panaszával megkereste dr. Fülöp Sándort, a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosát, aki az ügyben a vizsgálatot lefolytatta és ennek eredményeképpen a panaszosnak, az érintett Önkormányzatnak és hatóságoknak 2009. április 14-i keltezéssel megküldte a J-4802/2008. számú állásfoglalását. Ebben a következő alapvető hiányosságokat állapítja meg az országgyűlési biztos (kivonat a jelentésből):

A./ Az örökségvédelmi hatástanulmány hiányosságai, az értékvédelmi munkarész hiánya:

„33. pont: A szabályozási terv mellékleteként elkészített örökségvédelmi hatástanulmány...
...nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, ezért a szabályozási terv elfogadására irányuló eljárás során a hiányosságokat az NKÖM rendelet előírásainak megfelelően pótolni kell.”

B./ A keretövezeti előírásokkal való ütközés:

„41. pont: ...megállapítható, hogy a tervezett beruházás lakóparknak minősül (150-060 lakásos épületet akarnak elhelyezni a MÁV telep központi épületének, az ún. tisztviselőháznak a szomszédságában, amelyben mindössze 48 db lakás van, az egyéb szomszédos telkeken ennél is kevesebb lakásos védett épület található), így az a BVKSZ 35. §. (7)-éből következően nem helyezhető el a volt óvoda telkén. Mivel pedig annak elhelyezésére a szabályozási terv lehetőséget biztosít, így megállapítható, hogy a szabályozási terv javaslat ellentétes a BVKSZ-el.”

funkcióban való fejlesztését, a biológiai aktivitásérték növelését, a további beépítések elkerülését.”

F./ Stratégiai környezeti hatásvizsgálat szükségessége:

„98. pont: A stratégiai környezeti vizsgálat (SKV) célja, hogy a környezeti értékelés eredményeit a kidolgozandó szabályozásban érvényesítsék. Ez tehát nem egy az Étv. 9. §-tól függetlenül lefolytatandó eljárás, hanem annak integráns részét kell, hogy képezze. A fenntartható fejlődés és a jövő nemzedékek életminőségének, érdekeinek megóvása egyaránt megköveteli, és ezzel összefüggésben az SKV jogintézményének lényege, hogy a környezeti értékelést, annak eredményeit a legteljesebb mértékben érvényesítsék a szabályozásban. Mindebből következően az egészséges környezethez való jog érvényesülésében visszásságot idéz elő az, ha a környezeti vizsgálatot – annak indokoltága ellenére – nem folytatják le, és így a környezeti szempontokat a szabályozásban nem lehet érvényesíteni.”

G. A szabályozás gyakorlata által okozott visszásság:

„100. pont: Az Étv. 14. § (3) bekezdése ugyan lehetővé teszi a kerületnél kisebb területre helyi építési szabályzat megalkotását, de az alkalmazott megoldás – a kerület egészére érvényes Kerületi Építési Szabályzat és 25 kerületrészre érvényes építési szabályzat – eredményeként a szabályozás szerkezete nagyon elaprózott, a részletszabályokat tartalmazó szabályozási tervek szöveges részei kiüresítik a kerület teljes területére hatályos helyi építési szabályzatot, ami az Alkotmány 2. §-ából levezethető jogbiztonsághoz, a jogszabályok megismerhetőségéhez fűződő alkotmányos joggal kapcsolatos visszássághoz, ezen keresztül pedig az egészséges környezethez való jog érvényesülésével kapcsolatos visszássághoz vezet.

H./ A szabályozás rehabilitációs céljának kezeléséből következő visszásság

„101. pont: A képviselő-testület 557/2007. (10.31.) sz. határozatával úgy határozott, hogy a 3. számú főközlekedési út-Kazán utca-Rákos út-Wesselényi u.-Vasutastelep u.-Széchenyi út által határolt tömböt városrehabilitációs célterületként jelöli ki.”

„102. pont: Az Étv. 9. § (2) bek. alapján megkeresett Közép-magyarországi Területi Településrendezési Tervtanács T 0810005/11. sz. állásfoglalásának megállapításai szerint a terv nem ad választ a védett együttes fennálló problémáira. Csupán néhány telek fejlesztési lehetőségeit tisztázza, aktuális formájában nem alkalmas arra, hogy a terület komplex rehabilitációját megalapozza. A tervtanács állásfoglalásában rámutatott arra is, hogy a szabályozási tervet egy minden részletre kiterjedő rehabilitációs terv megállapításaira, fejlesztési elképzeléseire kell alapozni. A tervtanács a fentiek alapján nem ajánlotta a dokumentációt az államigazgatási egyeztetésre. A Közép-magyarországi Regionális Főépítészeti Iroda egyetértett a tervtanácsi opponensi véleményben foglaltakkal.”

„103. pont: Jelentős szakmai érvek támasztják tehát alá, hogy a kerületi településrendezési terv azért is visszásságot okoz, mert nem ad összehangolt választ az adott terület összes problémájára egy összehangolt városrehabilitációs terv alapján, holott erre a megfelelő jogi és szakmai lehetőségek adottak voltak.”

I./ A társadalmi részvétel elvének sérelme a szabályozási terv elfogadásának folyamatában:

(Megjegyezzük, hogy a legnagyobb visszásságok ebben a témakörben merültek fel)

„111. pont: ...a véleményezési eljárás kiüresítésének minősül, ha a lakosság részéről megjelenő, egyértelműen megfogalmazott, a szabályozási terv elfogadhatatlanságát jogszabályi hivatkozásokkal és szakmai érvekkel alátámasztó, következetesen és széleskörűen képviselő véleményt a szabályozási terv során megfelelő indokok nélkül gyakorlatilag teljes mértékben figyelmen kívül hagyják.”

„121. pont: ...megállapítható, hogy az egészséges környezethez való joggal kapcsolatos visszássághoz vezet az, ha a MÁV telep lakossága részéről határozottan megfogalmazódó elutasító véleményt a szabályozás készítője nem veszi megfelelően figyelembe, és az ellentéteket nem oldja fel.”

J./ A fenti alfejezetek összefoglalása:

„122. pont: ...a MÁV telepre vonatkozó szabályozási terv-javaslatot jelenlegi formájában nem tartom elfogadhatónak.

123. pont: A szabályozási terv-javaslat alapján engedélyezhető beépítések olyan helyzetet idéznek elő, illetve olyan kedvezőtlen folyamatokat indíthatnak el a MÁV telep területén, amelynek eredményeképpen veszélybe kerülnek a helyi védettség alatt álló értékek. A már meglévő hátrányos környezeti minőségjellemzők, továbbá a környezetterhelés növekedése miatt a szabályozás ellentétes az egészséges környezethez való jog érvényesülését biztosító fenntarthatóság és elővigyázatosság elvével és emiatt sérti az Alkotmány 18. § és 70/D. § által leírt egészséges környezethez való jogot. A szabályozás részben ellentétes a BVKSZ környezetvédelemre vonatkozó előírásával is.

124. pont: A tartalmi aggályokon túl – a tervezet elfogadása esetén – eljárási jogi hiányosságok is visszásságot idézhetnek elő. Így nem áll rendelkezésre megfelelő örökségvédelmi hatástanulmány, nem folytattak le környezeti vizsgálatot, és figyelmen kívül hagyták a lakosság véleményét.

125. pont: A szabályozási terv elfogadása így közvetlen lehetőséget teremtene a MÁV telepen lakók, valamint a jövő nemzedékek egészséges környezethez való jogának sérelmére. Ezért megállapítom, hogy a szabályozási terv-javaslat nem biztosítja a környezet és a természet állapotának fenntarthatóságát és javítását, így annak – jelenlegi formában történő – elfogadása az egészséges környezethez való joggal kapcsolatos alkotmányos visszásságot idézne elő.”

Tisztelt Miniszter Úr!

A Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosa a XV. ker. Önkormányzathoz számos kezdeményezéssel élt. Ezek közül kiemelem a legfontosabbakat:

„126. pont: Kezdeményezem, hogy Budapest XV. kerület jegyzője jelen állásfoglalást előterjesztésként bocsássa a képviselő-testület elé.”

„129. pont: Kezdeményezem, hogy olyan szabályozási terv készüljön, mely élvezi a helyi lakosság bizalmát és támogatását. Ezt úgy lehet a legjobban elérni, ha az önkormányzat a tervezési folyamat legelejétől kezdve biztosítja a folyamat teljes átláthatóságát, illetőleg kikéri és érdemben figyelembe veszi az érintett közösségek és társadalmi szervezetek véleményét. A figyelembevételről – különösen az el nem fogadott észrevételek esetén – az Önkormányzat az észrevételek ténybeli, szakmai és jogi elemzésével tájékoztassa az észrevételt tevőket. A terület tényleges rehabilitációja folyamata során javasoljuk a társadalmi részvételre alapozott rehabilitáció megvalósítását. Ez a stratégia az összes érintett és érdekelt szereplő részvételére és kooperációjára épít, és biztosítja a társadalmilag fenntartható városfejlődést.”

„130. pont: Kezdeményezem, hogy a XV. kerületi Önkormányzat kezdeményezze az érintett terület átsorolását az L7 övezetből egy olyan keretövezetbe, mely megfelel a kialakult beépítettségnek, a védett építészeti értékek, valamint a környezeti állapot fenntartását és javítását hosszú távon garantálja.”

Tisztelt Miniszter Úr!

Tárgyi ügyben a XV. kerületi Önkormányzat képviselő-testületének 2009. április 29-i ülésén két konkrét napirend szerepelt: a 18. Előterjesztés a BP. XV. Régi MÁV telep keretövezet megváltoztatásának kezdeményezésére; illetve a 19. Előterjesztés a BP. XV. Régi MÁV telep övezetátörvényezésére (L7 Telepszerű lakóövezetből más lakóövezetbe) – ez utóbbi immár harmadik alkalommal került előterjesztésre – februárban és márciusban az MSZP-s többség napirendre sem vette, ez esetben viszont véletlenül napirendre került. Mindkét előterjesztést mellékelem.

A Kerületfejlesztési, Városüzemeltetési és Környezetvédelmi Bizottság – mint első helyen kijelölt szakmai bizottság a testületi ülés előtt az előterjesztéseket nem tárgyalta, mivel nem

C./ A szabályozási terület helyi védettsége:

„45. pont: A MÁV telep a Főváros, helyi védettséget szabályozó rendeletének +Budapest helyi védettségű értékeinek jegyzéke” elnevezésű mellékletében szereplő védett épületegyüttes, és mint ilye, az építészeti örökség része (a szabályozási terület egésze ebe a kategóriába esik). „

„48. pont: Az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló 66/1999. (VIII.13.) FVM rendelet (továbbiakban FVM rendelet) 2. §-ának (1) bekezdése alapján a helyi védelem – az Étv. 57 §-a (1) bekezdésének figyelembe vételével – a település és környezetének egészére vagy összefüggő részére (helyi területi védelem), valamint egyes építményeire, ezek részleteire (helyi egyedi védelem) terjedhet ki. A helyi területi védelem kiterjed a településszerkezet (utcahálózat, beépítési mód, az építési vonal, településszerkezeti szempontból jelentős zöldterület vagy növényzet) védelmére.”

„48. pont: ...Egy történelmi városkép, mint „meg nem újuló kulturális forrás” fenntartása, rehabilitációja és átadása (tradíció) a jövő nemzedékek számára – az esetleges és mindig rövid távú üzleti érdekekkel szemben – felelősségteljes értékválasztást feltételez a helyi és országos köztisztviselőktől, a környezet intézményes védelmére alapított és fenntartott hatóságok részéről.”

„53. pont: Megállapítható, hogy a szabályozási tervelfogadása – különös tekintettel az azt kezdeményező beruházók, ingatlantulajdonosok érdekeire – elsősorban néhány meghatározott ingatlan beépítését célozza...”

„57. pont: Az L7-es övezeti besorolás és az ehhez kapcsolódó építésügyi előírások, az ott meghatározott beépítési paraméterek adta lehetőségek alkalmazása... ..ellentétes a helyi védettséggel, sérti a telep jellegzetes szerkezetének, egységes építészeti képének megőrzésére irányuló közérdeket.”

„58. pont: A MÁV-telep helyi védettségéből következően szoros összefüggés állapítható meg a tervezett változtatások és az egészséges környezethez való jog érvényesülése között. Ebből következően a védett értékek sérelme, illetve a szabályozási terv elfogadásával annak közvetlen veszélye az egészséges környezethez való joggal kapcsolatos visszasságot idéz elő.”

D./ Keretövezeti átsorolás szükségessége:

„60. pont: ...indokolt a szabályozási terület átsorolása olyan lakófunkciójú keretövezetbe, amely területén irányadó beépítési paraméterek alkalmazásával biztosítható a MÁV-telep területére jellemző településszerkezeti jellemzők megőrzése.”

E./ A környezeti állapot vizsgálata:

„61. pont: A MÁV teleptelepülésen, kerületen belüli fekvéséből, a jelenlegi környezeti állapot jellemzőiből adódóan, az M3 autópálya közelsége miatt is kiemelkedően fontos szempont a nagyarányú zöldterület, a kismértékű beépítés megőrzése.”

„80. pont: A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a volt (Ozmán utcai) óvoda telke a telep megépítésekor közparkként került kialakításra. A szabályozási terület jelenleg nem rendelkezik közparkkal, játszótérrel. Az (volt) óvoda telke annak központi fekvéséből adódóan is kiválóan alkalmas hasonló funkció ellátására. ...”

„81. pont: A telek beépítésével nem csupán a zöldterület levegőtisztító stb. hatása szűnik meg, hanem egyidejűleg további jelentős környezetterhelés jelentkezik, elsődlegesen az építkezés, majd az épülethasználatból adódó megnövekedett gépjármű-forgalom révén. Emellett az új épület hátrányosan befolyásolhatja a terület átszellőzését is, így még további levegőminőségromlást előidézve. Ezen kérdéseket azonban a rendelkezésre álló adatok alapján a legkevésbé sem vizsgálták a tervezet előkészítése során.”

„82. pont: Az egészséges környezethez való jog érvényesülése az adott területen, különös tekintettel annak az M3 autópálya közelségéből adódó egyébként is hátrányos környezetminőségi jellemzőire megköveteli a jelenleg szabadon álló zöldterületek ilyen

tudta elfogadni a bizottság MSZP-s része azt az álláspontot, hogy az országgyűlési biztos állásfoglalását előbb kell tárgyalni és a további intézkedésekről csak ennek ismeretében lehessen dönteni.

A képviselő-testület 2009. április 29-i ülésének napirendi vitájában az országgyűlési biztos állásfoglalásának 2009. április 14-én napvilágra kerülése alapján kezdeményeztem azt, hogy a MÁV teleppel kapcsolatos előterjesztést vonják vissza és egy későbbi testületi ülésre előbb az országgyűlési biztos jelentését terjesszék elő – annak mindennemű megállapításait megtárgyalandó. Ezt a javaslatot az MSZP-s többség érdemi észrevételek nélkül – feltehetően presztízs okokból – elutasította.

Az önkormányzat eredeti 18. napirendi pontjának megtárgyalása során – az éles vita eredményeképpen – az L7-ből L3-asba történő övezetmódosítási kezdeményezést megváltoztatta és konkrét meghatározás nélküli lakóterületi övezetátSOROLÁS kezdeményezését hagyta jóvá. Nem gondoskodott ugyanakkor az országgyűlési biztos állásfoglalása számos javaslatának további érvényesüléséről (örökségvédelmi hatástanulmány, környezeti hatástanulmány, rehabilitációs terv stb.) a továbbtervezésben.

Tisztelt Miniszter Úr!

Lehetséges-e, hogy a Budapest XV. kerületi Önkormányzat jegyzője a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának kezdeményezését a MÁV teleppel kapcsolatos állásfoglalásának előterjesztésére ne átfogóan és teljeskörűen tárja minden közbenső döntést megelőzően a képviselő-testület elé?

Lehetséges-e, hogy az országgyűlési biztos jogszabályokkal alátámasztott ajánlását a MÁV telepre vonatkozóan egy valódi örökségvédelmi hatástanulmány, környezeti hatástanulmány, átfogó városrehabilitációs terv készíttetéséről a képviselő-testület ne vegye figyelembe, hanem csak az övezetátSOROLÁSI kezdeményezésről döntsön?

Lehetséges-e, hogy a Budapest, XV. kerületi Önkormányzat képviselő-testülete a fentiek alapján a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának a rákospalotai MÁV-telep szabályozási terv-javaslatával kapcsolatos állásfoglalását látványosan semmibe vegye?

Várom megtisztelő válaszát.

Budapest, 2009. május 11.

L á s z l ó T a m á s
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Mellékletek:

- A Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának J-4802/2008. sz. állásfoglalása a MÁV teleppel kapcsolatosan
- A 2009. április 29-i Bp. XV. ker. Önkormányzat Képviselő-testületi ülés MÁV teleppel kapcsolatos előterjesztései (18., és 19. sz.)